

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/13/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815201289
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2016:8815201289.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, B.. S. Q., C.. XX. XX. XXXX X. B.. T. Q., C.. XX. XX. XXXX, obaja bytom pri matke, zastúpení kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti rodičov matky: B.. A. Q., C.. XX. XX. XXXX, S. H. XXX, zastúpenej: JUDr. Dušan Kmec, advokát, M. R. Štefánika 2465, Vranov nad Topľou a otca: Y.. W. Q., C.. XX. XX. XXXX, S. N. XXX/XX, A., zastúpeného: JUDr. Branislav Kahanec, advokát, Vajanského 33, Prešov, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom t a k t o

rozhodol:

Z v e r u j e mal. deti S. Q., C.. XX. XX. XXXX X. T. Q., C.. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti matky.

Otec je p o v i n n ý platiť výživné na mal. S. Q., C.. XX. XX. XXXX po 80 eur mesačne a na mal. T. Q., C.. XX. XX. XXXX po 50 eur mesačne, ktoré výživné je otec p o v i n n ý platiť vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, počnúc mesiacom február 2015.

Dlžné výživné za obdobie od 01. 02. 2015 do 31. 05. 2016 na mal. S. Q. v sume 830 eur a na mal. T.Š. Q. v sume 350 eur je otec p o v i n n ý zaplatiť k rukám matky do 90 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletými deťmi každý nepárny týždeň v roku od piatku od 17.00 hod. do nedele do 16.00 hod.

Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletými deťmi každý párný týždeň v roku v stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že otec maloleté deti počas školského roka vyzdvihne zo školského a predškolského zariadenia, mimo školského roka deti vyzdvihne pred domom kde bývajú a maloleté deti vráti matke v určenom čase.

Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletými deťmi každý rok od 01.07. od 09.00 hod. do 07.07. do 19.00 hod. a od 01.08. od 09.00 hod. do 07.08. do 19.00 hod., každý párný rok od 24.12. od 09.00 hod. do 25.12. do 16.00 hod. a každý nepárny rok od 26.12. od 09.00 hod. do 01.01. do 16.00 hod. , každý párný rok od veľkonočného štvrtka od 09.00 hod. do veľkonočnej soboty do 16.00 hod. a každý nepárny rok od veľkonočnej nedele od 09.00 hod. do veľkonočného pondelka do 16.00 hod., počas jarných prázdnin každý rok od soboty od 09.00 hod. do utorka do 16.00 hod.

Matka je p o v i n n á maloleté deti na stretnutie s otcom pripraviť a odovzdať ich pred domom kde býva a otec je p o v i n n ý maloleté deti vrátiť matke v určenom čase.

Každý z rodičov je p o v i n n ý telefonicky oznámiť druhému rodičovi vážny dôvod nemožnosti realizácie styku vždy aspoň štyri hodiny pred určeným stretnutím.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka sa podaným návrhom domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zveril maloletého deti do jej osobnej starostlivosti, otca zaviazal platením výživného na mal. S. sumou 170 eur a na mal. T. sumou 130 eur mesačne. Styk otca s maloletými synmi navrhla upraviť každý nepárny týždeň v roku od piatku od 17.00 hod. do nedele do 16.00 hod. V návrhu uviedla, že s otcom maloletých detí uzavrela manželstvo 06. 09. 2008. Počas manželstva sa im narodili dve deti a to S. X. T.. Až do odchodu zo spoločnej domácnosti s otcom detí bývali v rodinnom dome v obci A.. Pre pretrvávajúce nezhody v manželstve matka aj s maloletými deťmi opustila spoločnú domácnosť a odsťahovala sa do obce H. k svojim rodičom. Manželstvo s otcom maloletých detí považuje za hlboko a trvalo rozvrátené, preto sa rozhodla podať návrh na rozvod. Keď to povedala manželovi, tento sa začal vyhrážať, že deti viac neuvidí. Otec je veľmi impulzívny, má sklony k fyzickým útokom a keď je rozčúlený, je aj vulgárny. O rodinu, mimo maloletých detí, nemá v podstate záujem. V obave pred jeho ďalším negatívnym správaním, matka opustila spoločnú domácnosť.

Otec požadoval zveriť maloleté deti do svojej osobnej starostlivosti. Matku žiadal zaviazat' platením výživného na mal. S. sumou 160 a na mal. T. sumou 120 eur, styk matky s deťmi navrhol upraviť každý nepárny týždeň v roku od piatku od 17.00 hod. do nedele do 16.00 hod.

Kolízny opatrovník doporučil zveriť maloleté deti do starostlivosti matky a otca zaviazat' platením výživného s prihliadnutím na jeho zárobkové a majetkové pomery. Stretávanie otca s deťmi navrhol upraviť počas víkendov ako aj počas sviatkov a prázdnin.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, oboznámením sa s listinnými dôkazmi: rodné listy maloletých detí, sobášny list účastníkov konania, správy o prešetrení pomerov zo strany kolízneho opatrovníka, listinné doklady o príjmoch a výdavkoch rodičov, znalecký posudok (ZP) č. 3/2016 PhDr. O. O., správa OR PZ, ODI Vranov nad Topľou, písomné vyjadrenia účastníkov konania a zistil tento skutkový stav veci:

Podľa rodných listov maloletých detí sa S. Q. narodil dňa XX. XX. XXXX, T. Q. dňa XX. XX. XXXX, obaja z rodičov Y.. W.C. Q., C.. XX. XX. XXXX X. B.. A. Q., C.. XX. XX. XXXX.

Uznesením tunajšieho súdu č. k. 6P/13/2015-56 zo dňa 19. 03. 2015 súd do právoplatného skončenia súdneho konania dočasne zveril maloleté deti S. X. T. do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazal platením výživného na každé maloleté dieťa v sume 30 eur mesačne, počnúc dňom 19. 03. 2015. Styk otca s deťmi bol upravený každý utorok a štvrtok od 16.00 hod. do 18.30 hod. S maloletým S. bol upravený styk každý nepárny víkend v roku od soboty od 9.00 hod. do nedele do 18.30 hod. a s mal. T. každý nepárny víkend v roku v sobotu od 9.00 hod. do 18.30 hod. a v nedeľu od 9.00 hod. do 18.30 hod. Predbežné opatrenie nadobudlo právoplatnosť 17. 08. 2015.

Ministerstvo vnútra SR, Centrum podpory Prešov potvrdilo, že matka maloletých detí dosahuje v zamestnaní priemerný mesačný čistý príjem vo výške 568,67 eur.

Matka na pojednávaní požadovala zveriť maloleté deti do jej osobnej starostlivosti, otca zaviazat' platením výživného po 150 eur mesačne na každé dieťa a styk otca s deťmi navrhla upraviť každý nepárny víkend v roku od piatku od 18.00 hod. do nedele do 15.00 hod. Matka poukázala na skutočnosť, že už pol roka po uzavretí manželstva začali nezhody v manželskom spoložití. Manželovi vyčítala, že celé noci trávi na internete a vypisuje si s inými ľuďmi. Na tieto výčitky manžel reagoval agresívne, matku detí udrel. Bola vtedy v 8. mesiaci tehotenstva. Následne sa takéto situácie opakovali, manžel bol máločo doma, chodil, preč aj po nociach. Keď bol doma, väčšinu času trávil na internete. Matke vadilo takéto konanie otca, čo mu aj vyčítala a ich komunikácia končila hádkami. Nezhody vyvrcholili v októbri roku 2014, kedy matka zistila, že si jej manžel vypisuje na internete s inou ženou. Vtedy sa rozhodla, že v takomto manželstve nechce zotrvať. Otec nejavil záujem o spoločnú domácnosť, ani o starostlivosť o deti. Je pravdou, že bol na rodičovskej dovolenke, ale len papierovo, keďže je konateľom obchodnej spoločnosti a nechcel za seba odvádzať odvody. Vo februári 2015 matka spolu s maloletými deťmi odišla zo spoločnej domácnosti k svojim rodičom. Odvtedy sa problémy ešte viac

zhoršili. Otec začal podávať na matku trestné oznámenia. Všade kade chodil ju ohováral, robil jej problémy v práci. Následne začal matke vypisovať zamilované správy. Tvrdil, že všetko ľutuje, že všetky tie trestné oznámenia boli len zo zúfalstva a že sa má k nemu vrátiť. Matka však vzťahy považuje za trvalo rozvrátené a nepripúšťa obnovenie spolužitia. Deti sú v H., kde byvajú, spokojné. Majú tam svojich kamarátov. Chlapci sa s otcom stretávajú, berú to ako samozrejmosť. Niekedy však s otcom ani nechcú odísť a matka ich musí prehovárať. Matka poukázala na nezodpovedné správanie sa otca. Dvakrát sa stalo, že deti priviezol v kufri dodávky. Deti cestovali bez sedačiek, nepripútané. Nezodpovedne napríklad cestoval s deťmi s otvoreným oknom. Následne syna bolelo ucho, matka s ním musela utekať na pohotovosť. Nastali tiež situácie, kedy matka napr. staršieho syna pre niečo pokarhala, alebo ho na niečo upozornila, ak robil niečo zlé, no otec naopak syna za takéto konanie odmenil tým, že ho zobral do hračkárne. Otec tiež nedodržiava T. denný režim. Vzhľadom na útlý vek mal. T. potrebuje ešte obedňajší spánok. Otec ho však vo svojej domácnosti prestal dávať spať. Tvrdí mu, že je veľký a spať nemusí. T. začal teda aj u matky doma trucovať, že nemusí spať, lebo oco mu povedal, že už je veľký. Matka v zamestnaní dosahuje príjem okolo 550 eur. Výdavky má bežné spojené so zabezpečením stravy, ošatenia, hygienických potrieb. Zvýšené výdavky sú spojené s cestovným, poplatkami na rôzne školské potreby, na lieky pre maloleté deti. Matka poukázala na skutočnosť, že potom čo odišla zo spoločnej domácnosti, otec ich dom, ktorý spoločne stavali, na ktorý spoločne finančne prispievali a na ktorý finančne prispeli aj jej rodičia v značnej miere, daroval jeho mame.

Z výpovede otca vyplýva, že 11. februára 2015 manželka nečakane pod rúškom klamstva odišla aj s maloletým deťmi zo spoločnej domácnosti. Od tej doby mu úmyselne bránila v stretávaní sa s deťmi. Otec sa nemohol dostať k svojim deťom, nemohol vstúpiť na pozemok kde sa deti zdržiavali. Matka sa mu vyhrážala, že zavolá policajtov. Takisto mu boli robené úmyselné prekážky ohľadom prevádzkovania mliečneho automatu. Podľa názoru otca, mu úmyselne blokovali mincovníky. Manželkina rodina robila všetko preto, aby on nemohol fungovať v rámci obchodnej činnosti, aby jednoducho mal vytvorené v živote prekážky, aby nemohol chodiť za deťmi. Otec sa mohol s deťmi stretávať až po vydaní predbežného opatrenia, no aj vtedy medzi rodičmi vládla napätá situácia a nespokojnosť z matkinej strany, že musí deti odovzdať na základe súdneho rozhodnutia. Taktiež sa stalo, že matka tvrdila, že deti sú choré a stretnutia mu neumožnila. Otec potom konzultoval s lekárkou liečebný proces detí. Veľakrát sa stalo, že maloletý synovia chceli ešte ostať tráviť čas s otcom dlhšie. Vtedy volal manželke, aby ju požiadal o predĺženie času, no ona to razantne odmietla, aj keď deti plakali. Matka teda nevychádzala v ústrety nielen otcovi, ale ani svojim deťom, pričom by vlastne ona mala pozerieť hlavne na záujem detí. Otec počas stretávania trávi čas s deťmi u svojich rodičov. Snaží sa synom venovať, hrajú sa bežné hry, organizujú si rôzne aktivity. Napr. idú do lesa, do ZOO alebo na plaváreň. Otec potvrdil, že je spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti. Vo svojej spoločnosti je aj zamestnaný s čistým príjmom 165 eur. Medzi jeho výdavky patrí výživné na deti, cestovné a bežné výdavky. Finančné úspory nemá žiadne. Otec požadoval zveriť deti do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch. Vzhľadom na nepomer medzi príjmami rodičov, navrhol matku zaviazat' platením výživného po 30 eur mesačne na každé dieťa. Potvrdil, že ovláda všetky domáce práce a bol by schopný postarať sa o synov. Počas stretávania sa snaží dodržať denný režim oboch detí. Mladší T. v domácnosti u otca riadne počas popoludňajších hodín spí. K vlastníctvu rodinného domu otec uviedol, že rodinný dom mu bol darovaný jeho rodičmi pred uzatvorením manželstva. Následne tento rodinný dom ako manželka rekonštruovali. Keďže s manželkou už nežijú v spoločnej domácnosti a táto zotrvala na svojom jednoznačnom stanovisku, že nechce obnoviť spolužitie, matka otca ho požiadala, aby jej rodinný dom vrátil späť do vlastníctva.

Ministerstvo vnútra SR, Centrum podpory Prešov potvrdilo, že matka maloletých detí dosahuje v zamestnaní priemerný mesačný čistý príjem vo výške 568,67 eur.

Podľa výpisu z obchodného registra, otec maloletých detí je konateľom a spoločníkom obchodnej spoločnosti Farmatech, s.r.o. Vehec. Otec vykonával podnikateľskú činnosť aj ako živnostník. Podľa výpisu zo živnostenského registra však jeho podnikateľská činnosť je pozastavená v období od 02. 01. 2014 do 02. 01. 2017. Spoločnosť Farmatech, s.r.o. Vehec podala daňové priznanie k dani z príjmov právnickej osoby. Za rok 2014 táto spoločnosť vykázala základ dane vo výške 1.766,15 eur, za rok 2015 daňovú stratu - 3.742,13 eur.

Podľa správy ORPZ, Okresného dopravného inšpektorátu Vranov nad Topľou, dňa 03. 12. 2014 bolo spoločnosti FarmaTech, s.r.o. Vehec pridelené zvláštne číslo obsahujúce písmeno C, ktoré držiteľia

používajú na dovezené vozidlá zo zahraničia. Otec maloletých detí bol za posledné tri roky držiteľom a vlastníkom desiatich osobných motorových alebo nákladných motorových vozidiel, špecifikovaných v písomnej správe.

Vzhľadom na návrh otca na nariadenie striedavej osobnej starostlivosti, boli maloleté deti vypočítané za prítomnosti psychológa referátu poradensko-psychologických služieb úradu práce. Rozhovorom s maloletým S. sa zistilo, že tento má pozitívny citový vzťah k otcovi a k starým rodičom zo strany otca. Podľa názoru psychológa dieťa ešte nie je schopné vzhľadom k svojmu veku reálne posúdiť situáciu, v ktorej sa nachádza a zvážiť si aké by to bolo fungovať v striedavej osobnej starostlivosti. Kolíznym opatrovníkom uprednostnil pred znaleckým dokazovaním snahu rodičov hľadať riešenie pri starostlivosti o deti, ktoré by bolo v prvom rade v záujme detí samotných a až následne v záujme rodičov. Prekážky na strane otca alebo matky, ktoré by bránili v striedavej osobnej starostlivosti, sa doposiaľ nezistili, aj keď vhodnejšie podmienky na výkon osobnej starostlivosti sú na strane matky z hľadiska sociálno-ekonomického zabezpečenia. Otec sa na výžive detí podieľa minimálnou mierou. Všestranné potreby deťom zabezpečuje matka, pričom na rozdiel od otca, finančný príjem má zo stabilného zamestnania.

Na stanovenie optimálnej úpravy rodičovských práv a povinností súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológie, odvetvia klinická psychológia detí a dospelých. Znalčka PhDr. O. O. podala znalecký posudok č. 3/2016, zo záverov ktorého vyplýva, že citová väzba mal. S. na matku je pozitívna, kvantitatívne a kvalitatívne matkou dobre sytená. Maloleté dieťa vníma matku ako každodennú súčasť života, ktorá naplňuje jeho telesné a duševné potreby. Citová väzba mal. T. na matku je pozitívna, kvantitatívne a kvalitatívne matkou dobre sytená. Pre maloleté dieťa je matka významnou súčasťou jeho identity, je zdrojom istoty a bezpečia. Citová väzba maloletého S. na otca je pozitívna, kvantitatívne pomerne dostatočne a kvalitatívne dobre otcom sytená v rámci stanoveného spoločného času. Maloleté dieťa vníma otca ako zdroj iných informácií, iných podnetov než matka. Otec svojim osobnostným zamestnaním ponúka iný model správania, inú kvalitu zážitkov. Citová väzba mal. T. na otca je pozitívna, kvantitatívne pomerne dostatočne a kvalitatívne dobre otcom sytená v rámci stanoveného spoločného času. Aj otec je pre mal. T. pomerne kvalitným zdrojom jeho identifikácie, posilňuje svojim správaním k dieťaťu jeho sebaistotu. Citová väzba matky na mal. S. je pozitívna, kvalitná, zodpovedajúca jej osobnostným, temperamentovým a charakterovým vlastnostiam. Rola matky je zvládaná veľmi dobre. Citová väzba matky na mal. T. je pozitívna, kvalitná, zodpovedajúca jej osobnostným, temperamentovým a charakterovým vlastnostiam, jej správanie je zodpovedajúce a primerané veku dieťaťa. Rola matky je zvládaná veľmi dobre. Citová väzba otca na obe maloleté deti je pozitívna, kvalitná, zodpovedajúca jeho osobnostným, temperamentovým a charakterovým vlastnostiam. Rola otca je zvládaná veľmi dobre. Duševný stav mal. S. je z emocionálneho, rozumového ako aj sociálneho hľadiska primeraný norme. Stretávanie sa s otcom na mal. S. vplýva pozitívne. Vyšetrením nebolo zistené, žeby niektorý z rodičov výrazne a systematicky navádzal maloletého proti druhému z rodičov, maloleté dieťa reaguje vo vzťahu k otcovi spontánne, pozitívne. Duševný stav maloletého T. je po emocionálnej, rozumovej a sociálnej stránke primeraný norme. Stretávanie sa s otcom na mal. T. vplýva pozitívne. Vyšetrením nebolo zistené, žeby niektorý z rodičov výrazne, systematicky navádzal mal. T. proti druhému rodičovi. Maloleté dieťa reaguje vo vzťahu k otcovi spontánne, pozitívne. Predpoklady pre výchovu detí vzhľadom na citovú náklonnosť a osobnostné predpoklady sú u oboch rodičov pomerne rovnaké a vyrovnané. Vzhľadom však na niektoré osobnostné rysy (zistené psychologickým vyšetrením - tendencie k citovému chladu, fantazijné produkcie v popredí pri riešení záťažových situácií, výbušnosť) u otca, sú osobnostné predpoklady matky lepšie. Preto znalčka odporúčala zveriť maloleté deti do osobnej starostlivosti matky. Ak sa rodičia nedohodnú inak, optimálna úprava styku otca s deťmi by bola každý nepárny víkend od piatka od 17.00 hod. do nedele do 15.00 hod. s prespaním oboch maloletých detí u otca a každý párny týždeň od štvrtka od 17.00 hod. do piatka do 19.00 hod. s prespaním oboch maloletých detí u otca. Mimo tohto času by bol kontakt otca s deťmi neobmedzený. Stretnutia sa môžu uskutočňovať podľa dohody oboch rodičov. Striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov by bola vzhľadom k dennému režimu a zdravému psychickému vývoju maloletých detí primeraná. Vzhľadom na vek a citové potreby mal. S. by bola primeraná, vzhľadom k veku a citovým potrebám mal. T. by primeraná ešte nebola. Osobnú starostlivosť a stretávanie sa s druhým rodičom u oboch maloletých detí znalčka odporúčala realizovať rovnako. Maloleté deti sú na seba naviazané.

Právny zástupca matky požadoval s prihladením na závery znaleckého posudku zveriť maloleté deti do osobnej starostlivosti matky. Stretávanie otca so synmi navrhol upraviť každý nepárny víkend v roku. Matka má za to, že otec sa úmyselne vyhýba tomu, aby dosahoval vyšší príjem a tým, aby platil vyššie

výživné ako je určené predbežným opatrením. Otec sa zbavil svojho majetku - rodinného domu, ktorý s manželkou spoločne rekonštruovali, čím chce preukázať, že nemá žiaden majetok a jeho majetkové pomery neumožňujú zvýšenie výživného. Otec má možnosť sa zamestnať za výhodnejších podmienok ako prezentuje v súčasnosti.

Z vyjadrenia právneho zástupcu otca vyplýva, že na strane rodičov sú vytvorené predpoklady pre zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. V prípade, ak by sa súd nestotožnil s takýmto návrhom poukázal na nález Ústavného súdu SR III ÚS/2298/2005, podľa ktorého, ak súd rozhoduje o úprave styku rodiča s dieťaťom, musí zohľadniť, že obaja rodičia majú právo na osobnú starostlivosť o dieťa zásadne v rovnakej miere. Ak súd zverí dieťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, potom by malo byť dieťaťu umožnené stýkať sa s druhým rodičom v takej miere, aby bola táto zásada čo najviac naplnená. Ak by súd zveril maloletých do starostlivosti matky, požadoval upraviť stretávanie podľa záverov znaleckého posudku a taktiež počas letných, jarných prázdnin a sviatkov. Zárobkové a majetkové pomery otca v súčasnej dobe neumožňujú, aby sa na výžive maloletých detí podieľal vyššou sumou ako 30 eur mesačne na jedno dieťa. Ku tvrdeniu, že sa otec zbavil rodinného domu uviedol, že tento dom neslúži na podnikateľskú činnosť, preto tento majetok nemá zásadný vplyv pre určenie výšky výživného. Otec vykonáva podnikateľskú činnosť vo svojom vyštudovanom odbore, kde mu však súčasná situácia neumožňuje dosahovať vyšší príjem.

Kolízny opatrovník aj vzhľadom na vypracovaný znalecký posudok, ktorý hovorí o lepších osobnostných predpokladoch na strane matky, odporučil zveriť maloleté deti do jej osobnej starostlivosti. Styk otca s deťmi navrhol upraviť každý druhý víkend a počas týždňa, kedy sa tento styk nebude realizovať, jeden deň v týždni, napríklad v piatok kedy už S. nebude mať školské povinnosti. Úpravu stretávania počas sviatkov je potrebné rozdeliť tak, aby obaja rodičia mohli tráviť s deťmi sviatočný čas. Výživné navrhované otcom vo výške 30,- eur kolízny opatrovník nepovažoval za primerané s prihliadnutím na vzdelanie, pracovné skúsenosti a zdravotný stav otca.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté deti do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona a to zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení.

V zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že v danom prípade je potrebné upraviť rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom. Rodičia od februára 2015 nežijú v spoločnej domácnosti, spoločne nezabezpečujú výchovu a výživu maloletých synov. Deti žijú v spoločnej domácnosti s matkou, ktorá zabezpečuje synom všetky ich potreby. V jej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky. Keďže otec požadoval zveriť maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a matka s takouto úpravou nesúhlasila, bolo v konaní nariadené znalecké dokazovanie. Súdom ustanovená znalkyňa konštatovala, že maloleté deti majú vytvorený pozitívny citový vzťah k obojmu rodičom a že obaja rodičia zvládajú dobre svoje rodičovské úlohy. Uviedla, že tak matka ako aj otec spĺňajú požiadavky na potrebnú výchovu detí a ich osobnostné predpoklady sú pomerne rovnaké. Zároveň však poukázala, že matka má lepšie osobnostné predpoklady, vzhľadom na niektoré osobnostné rysy otca (napr. tendencie k citovému

chladu, fantazijné produkcie v popredí pri riešení záťažových situácií, výbušnosť). S prihliadnutím na úzku citovú naviazanosť súrodencov odporúčala u oboch maloletých realizovať rovnakú starostlivosť. Nízky vek maloletého T. podľa odborného názoru psychologičky nie je ešte vhodný pre striedavú osobnú starostlivosť.

S poukazom na závery súdneho znalca, závery prezentované kolíznym opatrovníkom, ktorý v priebehu súdneho konania viackrát rozprával aj s maloletými deťmi, súd považoval za vhodné a v záujme maloletých ich zverenie do osobnej starostlivosti matky. Súd upriamuje pozornosť účastníkov aj na konfliktnú komunikáciu medzi rodičmi, ktorá je jednou z prekážok úspešného fungovania striedavej starostlivosti.

Pri určení výšky výživného súd vychádza zo zákonných kritérií a zohľadňuje vek maloletého dieťaťa, jeho odôvodnené potreby a zárobkové a majetkové pomery povinného rodiča. Predbežným opatrením bol otec zaviazaný na platenie výživného v nevyhnutnej miere, t. j. vo výške 30 eur mesačne na jedno dieťa. Takto určené výživné však súd nepovažuje za dostatočné na uspokojovanie základných životných potrieb maloletých detí a podľa názoru súdu nezodpovedá ani zárobkovým možnostiam a schopnostiam otca. Okrem bežných výdavkov na zabezpečenie stravy, ošatenia, obuvi a hygienických potrieb, vznikajú matke zvýšené náklady na cestovné, lieky pre deti a školské potreby. Otec ako povinný rodič je spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti Farmatech s.r.o., Večec a v tejto spoločnosti je zároveň aj zamestnaný. Predmetná spoločnosť vykázala v roku 2014 základ dane vo výške 1.766,15 eur a v roku 2015 daňovú stratu 3.742,13 eur. Otec vo výpovedi potvrdil, že jeho priemerný mesačný čistý príjem dosahuje výšku okolo 200 eur. Súd pri určovaní výšky výživného nezohľadňuje len zárobok, ktorý je v súdnom konaní preukázaný, ale vychádza z celkových schopností a možností rodiča pracovať, dosahovať príjem, aj z objektívnej situácie na trhu práce. Otec je mladý, schopný pracovať, má vysokoškolské vzdelanie aj pracovné skúsenosti zo zahraničia, ovláda cudzí jazyk, nemá žiadne zdravotné obmedzenia. Ak naozaj obchodná spoločnosť otca v podnikaní nedosahuje príjem, otcovi nič nebráni vykonávať inú prácu, zamestnať sa. Otec si musí byť vedomý jeho zákonnej vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom a k tejto otázke pristúpiť zodpovedne.

Súd zaviazal otca platením výživného na syna S., ktorý je žiakom základnej školy, v sume 80 eur a na maloletého T., ktorý navštevuje materskú školu, v čiastke 50 eur mesačne, počnúc mesiacom február 2015. Od tohto mesiaca už rodičia spoločne nezabezpečovali výživu svojich detí.

Za obdobie od 01. 02. 2015 do 31. 05. 2016 vznikol otcovi na výživnom dlh u mal. S. v sume 830 eur (február 2015 - 80 eur, od marca 2015 platil otec podľa nariadeného predbežného opatrenia 30 eur, teda dlh činí mesačne 50 eur; za 10 mesiacov roku 2015 to predstavuje 500 eur + za 5 mesiacov roku 2016 dlh 250 eur; spolu 830 eur) a u mal. T. v sume 350 eur (február 2015 - 50 eur, 10 mesiacov v roku 2015 x 20 eur = 200 eur + 5 mesiacov v roku 2016 x 20 eur = 100 eur; spolu 350 eur). Vzhľadom na výšku peňažného záväzku súd uložil otcovi povinnosť tento dlh zaplatiť k rukám matky do 90 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Súčasťou súdneho rozhodnutia o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom je aj úprava stretávania sa otca so synmi. Je v záujme zdravého fyzického aj psychického vývoja maloletého dieťaťa, aby udržiavalo a rozvíjalo vzťah aj s rodičom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti. Pozitívny vzťah maloletých detí k otcovi bol potvrdený v správach kolízneho opatrovníka a vyplýval aj zo záveru znaleckého posudku. Realizácia styku s otcom vplýva na deti pozitívne, poskytuje maloletým možnosť spoznávania iného modelu správania, získavania iných zážitkov. S poukazom na uvedené súd upravil styk otca s deťmi každý nepárny týždeň v roku od piatku od 17.00 hod. do nedele do 16.00 hod. a každý párny týždeň v roku, s prihliadnutím na pracovnú dobu matky, v stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že v tento deň otec maloleté deti počas školského roka vyzdvihne zo školského a predškolského zariadenia. Vzhľadom na nízky vek maloletých detí súd toho času upravil stretávanie počas letných prázdnin jeden týždeň v mesiaci júl a jeden týždeň v auguste. Stretávanie počas sviatkov a jarných prázdnin súd stanovil tak, aby deti sviatočné chvíle a jarné prázdniny mali možnosť stráviť s oboma rodičmi. Súd takúto úpravu stretávania otca so synmi považuje toho času za optimálnu, zohľadňujúcu čo najlepší záujem maloletých. Ak bude stretávanie prebiehať v pokojnej atmosfére, na prospech detí, s pribúdajúcim vekom maloletých bude možné stretávanie rozšíriť, prípadne upraviť iným spôsobom.

Keďže komunikácia matky a otca nie je v súčasnosti optimálna, na žiadosť oboch rodičov im súd uložil povinnosť telefonicky sa informovať o nemožnosti realizácie styku štyri hodiny vopred (napr. choroba dieťaťa, pracovné povinnosti otca a pod.).

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.